

جایگاه خانواده در تحول و شکل گیری هویت فرزندان

فاطمه دهقانپور محمدآبادی

دانشجو مقطع کارشناسی رشته راهنمایی و مشاوره پردیس فاطمه الزهرا دانشگاه فرهنگیان یزد

dehghanpoorf@gmail.com

زینب صمصامی مزرعه آخوند

دانشجو مقطع کارشناسی رشته علوم تربیتی پردیس فاطمه الزهرا دانشگاه فرهنگیان یزد

Z.samsamy78@gmail.com

چکیده:

هویت مجموعه شاخصه ها و ویژگی هایی است که شخصیت یک فرد را از دیگران متمایز می سازد این بعد مهم وجودی تحت تاثیر عوامل گوناگونی از جمله خانواده، مدرسه، جامعه و... شکل می گیرد و هم چنین دچار تحول می گردد. با عنایت به اینکه خانواده نخستین بستری است که انسان در آن به جستجو و فهم خویشتن می پردازد و بخشی از هویت انتسابی خود را دریافت و در پی کسب هویت های اکتسابی با افراد خانواده به عنوان نخستین تلاش های لازم در فرایند هویت یابی تعامل می کند و رشد می یابد لذا از تاثیرگذارترین عوامل در فرایند هویت یابی فرد خانواده می باشد؛ در این مقاله به بررسی تعدادی از مهم ترین مسائل و چالش های نهاد خانواده که تاثیر به سزایی بر فرایند هویت یابی فرزندان آن خانواده دارد می پردازیم. در ادامه بررسی ابعاد تاثیرگذار خانواده بر فرایند هویت یابی فرزندان مشخص گردید که سطوح متفاوت انسجام و انطاف پذیری خانواده، اشتغال مادر خانواده، اشتغال فرزندان و به واقع استثمار آنها در سنین پایین، سبک فرزند پروری خانواده و هم چنین تغییرات کمی در چارچوب خانواده از جمله فقدان یکی از والدین یا هردو و تعداد فرزندان؛ رابطه معناداری با فرایند شکل گیری و تحول هویت فرزندان دارد و بخشی از عوامل متعدد و پیچیده ای که هویت یابی فرزندان را دچار تحول میکند برای ما روشن می کند.

واژگان کلیدی: هویت، خانواده، بحران.

مقدمه:

در فرهنگ لغت دهخدا لغت هویت (identity) به معنای «تشخیص» آمده است. هویت یا کیستی، مجموع ویژگی ها، نگرش ها و روحیات فرد است که او را از دیگران متمایز می سازد. گذر از معنای سطحی واژه هویت و داشتن نگاه عمیق به کنه این مفهوم این حقیقت را که یکی از مسایل مهم در فرایند رشد و تحول انسان در مسیر تکامل خویش فرایند شکل گیری هویت است که از بدو تولد آغاز می شود و به موازات سیر تکامل انسان، سیر تکاملی خویش راطی می کند؛ برای ما آشکار می کند. برای دستیابی به ادراک عمیق تر معنای هویت جادارد که از مناظر مختلف به این امر توجه نموده تا در نهایت بتوانیم به فهم عمیق این مهم نایل آییم. از دیدگاه فلسفه اسلامی و به تخلص می توان یک تعریف کلی درباره هویت ارائه کرد. براساس نظریه اصالت وجود هویت امری وجودی است اما توسعه آن کاملا وابسته به محیط خانواده و اجتماع است بنابراین هر انسان به محض وجود یافتن هویت معینی دارد اما می تواند براساس ذات خویش و طبق حرکت جوهری برای تحول رابطه اش با مبدا هستی و اثبات هویت خود اقدام نماید. (علم الهدی، ۱۳۸۶) از آنجاکه بحث و بررسی ما درباره این مقوله و تلاش برای رسیدن به نتیجه بااستناد به